

Fòrum ONDARA

de capellans del bisbat de solsona

Núm 2 - Juliol de 2005

UN DÉU SENSE MÓN

Una reflexió sobre la situació actual de l'església i del nostre bisbat, des del Vaticà II als últims neomoviments espiritualistes

L'elecció del cardenal Ratzinger, en altres temps un dels teòlegs més progressistes, com a papa Benet XVI ens ha fet recapacitar sobre el gir que, a cavall dels anys 70, va fer l'Església en general i amb ella molts personatges significatius (Ratzinger, Danielou, Urs V. Balthasar, De Lubac, Gerard Lohfink, etc.).

Un gir plasmat en el Codi de Dret Canònic i el Catecisme Romà, que va suposar la crisi de la renovació conciliar i que avui dia està representat pels neomoviments i la major part dels capellans joves. A l'Església Espanyola es va materialitzar, poc després de l'esperançadora Assemblea Sacerdotal, en el famós cop de timó, sota la presidència del cardenal Suquia.

Què és el que va passar? Segurament que el fenomen és molt complex. Es parla d'una reacció als excessos del sector progressista, de l'amenaça d'un procés imparable de secularització que tindria el seu exponent en el maig del 68, del perill d'una dissolució eclesial. Però també és veritat que hi havia un sector de l'Església, i sobretot de la jerarquia, que sempre s'havia

mirat de reüll el Concili, que mai no havia acabat de creure-hi i que, en aquestes circumstàncies, va aconseguir imposar la seva llei. La seva hegemonia es va refermar amb el llarg pontificat de Joan Pau II.

El fet és que aquells que havíem cregut en el Concili i havíem procurat mantenir-nos fidels a les seves directrius ben aviat vam quedar relegats per la institució

Però, ¿en què va consistir aquest gir o cop de timó? Podríem dir que va consistir en un replegament en Déu, refugi segur (Déu no els podia fallar), o, si voleu, un replegament en l'espiritualitat. Però el pitjor és que replegant-se en Déu, l'Església va replegar Déu.

Quan el Déu de Jesucrist ho és tot menys un Déu replegat. Quan el Déu de Jesucrist és un Déu totalment abocat als homes, que va davallar del cel "per nosaltres i per la nostra salvació". D'un món sense Déu vam passar a un Déu sense món. Per altra part, el replegament en un Déu encastellat va donar lloc a una Església monolítica, basada en el centralisme, l'autoritarisme i l'uniformisme, l'antítesi d'aquella Església acollidora, fraternal i corresponsable del Concili.

Com va dir Jesús, "calia complir això sense deixar allò altre" (Mt 23,23). Aquest moviment espiritualista hauria pogut ser saludable, insuflar a l'Església una alenada de vida, si s'hagués presentat sense exclusivismes i desqualificacions, com a complement de la tendència socialment més compromesa. En efecte, si es creia que el compromís temporal havia afeblit la relació amb Déu, res més benvingut que un reforçament espiritual; no pas basat en reglaments sense ànima, dels qual molts capellans tenim una trista ex-

periència, sinó en una espiritualitat viva, realista, compromesa, arrapada a la vida, que porti a una veritable experiència de Déu.

El sector més conciliar, per la seva part, hauria pogut aportar la seva proximitat i solidaritat amb la gent i els seus problemes que va proclamar el Concili (GS 1) i que és essencial al cristianisme.

La confrontació que acabem de descriure ha ocasionat al nostre bisbat, un bisbat de petites dimensions que sempre havia gaudit d'un clima familiar, una veritable fractura entre els fidels i sobretot entre els capellans. El bisbe, amb aires cada vegada més absolutistes, s'ha acantonat obertament amb un

El replegament en un Déu encastellat ha donat lloc a una Església monolítica, basada en el centralisme, l'autoritarisme i l'uniformisme, antítesi d'aquella Església acollidora, fraternal i corresponsable del Concili

grup de capellans de la seva confiança, preferentment joves, amb aires cada vegada més messiànics, per dur a terme els seus projectes pastorals. Fa la impressió que els altres, relegats a una segona categoria, hi som de més a més, com "de relleu", per cobrir els serveis habituals.

És una pena, perquè aquesta situació crea inevitablement recels i malestar, posa en perill la comunió i impossibilita la franca col·laboració.

Una altra conseqüència d'aquest acantonament exclusivista és que, en uns moments de suma indignació com

els que estem passant, es desaprofiten laics valuosos, capellans relativament joves destinats a ministeris anodins, i capellans grans, amb plenitud de facultats i experiència contrastada, capaços encara de portar qualsevol parròquia.

Per altra banda, el malestar i ressentiment frenen l'interès i disponibilitat de molts clergues i laics. Creiem que és una situació prou greu, perquè ens la replantegem seriosament, si no volem prendre mal i neutralitzar la nostra labor pastoral.

En acabar aquesta reflexió, se'ns fan inevitables aquestes preguntes:

- Estaries d'acord amb la descripció que es fa de la situació del bisbat?
- Estaries d'acord amb la diagnosi que se'n fa?
- Quina solució hi veus?

RECOMANEM...

CUANDO LOS DÍAS DAN QUE PENSAR

Pere Casaldàliga

Editorial PPC

En la presentació d'aquests textos, José María Díez-Alegria afirma que són memòria «pletòrica de sentit, de força, de suavitat, de dolor, de comunicació de vida i d'afectuosa identificació amb els pobres i oprimits de l'Araguaia». L'autor -continua dient- «és un dels bisbes contemporanis que més ha aconseguit fer realitat la consigna de Jesús als seus deixebles: «Vosaltres no us feu dir "rabí", perquè de mestre només en teniu un i tots vosaltres sou germans; ni doneu a ningú el nom de "pare" aquí a la terra, perquè de Pare només en teniu un, que és el del cel; ni us feu dir "guies", perquè de guia només en teniu un, que és el Crist. El més important d'entre vosaltres, que es faci el vostre servidor» (Mt 23,8-11). Memòria de sofriment i de compromís. Memòria de fidelitat a l'evangeli i als pobres. Memòria amarada de l'esperança del Regne.

HISTÒRIA DEL CRISTIANISME A CATALUNYA

Joan Bada

Eumo editorial 2005

En aquest esplèndid exercici de síntesi Joan Bada ens ofereix una panoràmica de la història del cristianisme a Catalunya des dels orígens, en temps de la romanització, fins als nostres dies, sense deixar de banda les diverses branques del protestantisme o les Esglésies ortodoxes. Es tracta d'una mirada cap a les Esglésies emmarcada en l'anàlisi de la societat catalana al llarg dels temps. És a dir: el catolicisme universal fins al segle XVI; la ruptura arran de la Reforma protestant; l'impacte del racionalisme i de la Il·lustració, que va posar en dubte les bases del cristianisme; el pas d'una societat agrícola i rural a una societat urbanitzada i industrial en els temps contemporanis, amb l'avenç de l'anticlericalisme i l'agnosticisme. L'autor valora la incidència dels moviments del cristianisme al nostre país en cada un d'aquests grans períodes, i clou el recorregut en el temps actual amb els reptes que tenen plantejats les Esglésies cristianes de recuperar la unitat primitiva des de la diversitat i assolir, al costat de les altres religions, els objectius de fraternitat i de progrés humà.

LES FERIDES DE L'ESGLÉSIA CATALANA

Jordi Llisterrí

Columna Edicions, S.A.

La divisió de la diòcesi de Barcelona es va decidir en un despatx del Vaticà sense encomanar-se ni a Déu ni al diable. L'oposició de la Santa Seu a la constitució d'una Regió Eclesiàstica catalana prové d'un conflicte d'interessos amb la Conferència Episcopal Espanyola. I els nomenaments episcopals que s'han fet els darrers anys a Catalunya han estat el resultat d'un joc de cadires, i no una resposta a les veritables necessitats i demandes de les comunitats catòliques. En definitiva, el que ha passat els darrers anys a l'Església catalana posa en evidència com a l'Església catòlica actual li manquen organismes de participació més democràtics. En molts estaments eclesiàstics encara es veu qualsevol esclatxa de participació i consulta com un mal que s'ha d'evitar, i sovint un desacord es confon amb una heretgia o un atac a la institució. Per aquest motiu, a Catalunya la incompetència dels monsenyors vaticans ha convertit els darrers canvis episcopals en motiu de discòrdia entre els mateixos catòlics i ha obert ferides molt profundes en el si de l'Església.

QUI ÉS JESÚS DE NATZARET

Josep M. Rovira Belloso

Edicions 62

Una presentació actual de Jesús que tant ajudarà a conèixer-lo i a estimar-lo

HAY LUGAR PARADIOS HOY?

Sis dels pensadors cristians més representius en l'actualitat.

Editorial PPC 2005

Per entendre què li passa a la societat i què li passa a l'Església.

BON ESTIU A TOTS